

WAAROM KINDEREN DOPEN?.

Ds. P. op den Velde, in leven Chr. Geref. predikant te Zierikzee.

L.S.

De volgende bladzijden bieden u de tekst van een lezing, die ik hier en daar in de Christelijke Gereformeerde Kerken gehouden heb. Het geheel is zonder enige pretentie uitgesproken. Tot m'n verrassing merkte ik, dat sommigen iets helderder gingen verstaan wat God ons in de doop van onze kinderen schenkt. Misschien wil de Heere ook dit geschrevene daarvoor gebruiken. Ik zal er dankbaar voor zijn.

P. op den Velde.

De Kinderdoop.

Zonder overdrijving mag dit een uiterst belangrijk onderwerp genoemd worden. Wie over de kinderdoop nadenkt, komt in aanraking met werkelijkheden Gods, die voor de kerk des Heeren van de allergrootste betekenis zijn.

Er is veel over de kinderdoop gesproken. Er is ook veel over getwist. Daardoor is wel eens de indruk gewekt alsof de doop een dermate ingewikkeld probleem is, dat het doorsnee kerklid verstandig doet zich er niet te veel in te verdiepen.

Dit is te betreuren. Ik wil niet ontkennen, dat de doop in het algemeen en de kinderdoop in het bijzonder ons voor diep ingrijpende en theologisch uiterst belangrijke vragen stelt, die niet zomaar te beantwoorden zijn. Maar toch moet met de meeste kracht gesteld worden, dat de kern van het evangelie van de doop toegankelijk is voor ieder kerklid.

God heeft ons geen raadsels opgegeven toen Hij ons de doop schonk. Hij heeft ons willen sterken in het geloof.

Het is jammer, dat er rondom de doop en niet minder rondom de doop van de kinderen der gelovigen zoveel nevels hangen, die het rechte gezicht op deze heilswerkelijkheid ons ontnemen. Het is nodig over onze doop en die van onze kinderen zolang te blijven nadenken tot we, door de zegen des Heeren, klaar en helder verstaan wat ons daarin geschonken is. Dat is nodig voor ons zelf.

Niet minder voor onze kinderen. Want de doop is van fundamentele betekenis voor het leven des geloofs.

Onze belijdenis over de kinderdoop.

De kerken der reformatie belijden evenals de oude christelijke kerk, dat God gelovige ouders het recht geeft hun kinderen te laten dopen. Met verwondering hebben ze dit in de Bijbel gelezen. En dankbaar hebben ze dit recht uit Gods hand ontvangen. Het was hun groot recht de kinderen te mogen dopen. Een bijzondere weldaad des Heeren.

Het was ook een roeping, een plicht. De Heere had er recht op, dat de kinderen gedoopt werden. Klaar en helder belijden de kerken der reformatie dit. Denk slechts aan de Heidelberger Catechismus, vr. en antw.74. Daar klinkt het: "Zal men ook de jonge kinderen dopen? Ja; want mitsdien zij, alzowel als de volwassenen in het Verbond Gods en in Zijn gemeente begrepen zijn, en dat hun door het bloed van Christus de verlossing van de zonden en de Heilige Geest Die het geloof werkt, niet minder dan de volwassenen toegezegd wordt, zo moeten zij ook door de Doop, als door het merkteken van het Verbond in de Christelijke kerk ingelijfd, en van de kinderen der ongelovigen onderscheiden worden, gelijk in het Oude Verbond of Testament door de Besnijdenis geschied is voor dewelke in het Nieuwe Verbond de Doop ingezet is." En in art.34

van de Nederlandse Geloofsbelijdenis wordt beleden: “Hierom verwerpen wij de dwaling der Wederdopers, die niet tevreden zijn met een enig doopsel, dat zij eens ontvangen hebben en daarenboven verdoemen de doop der kinderkens der gelovigen, dewelke wij geloven, dat men behoort te dopen en met het merkteken des verbonds te verzegelen, gelijk de kinderkens in Israël besneden werden, op dezelfde beloften, die onze kinderen gedaan zijn. En voorwaar, Christus heeft zijn bloed niet minder vergoten om de kinderkens der gelovigen te wassen dan Hij gedaan heeft om de volwassenen. En daarom behoren zij het teken te ontvangen en het sacrament van hetgeen Christus voor hen gedaan heeft.” Hier wordt dus beleden, dat men de kinderen der gelovigen mag dopen en behoort te dopen. En de grond daarvoor vindt men in het begrepen zijn in het verbond en in de gemeente.

De doop wordt dan ook genoemd een merkteken des verbonds, waardoor de kinderen der gelovigen zijn onderscheiden van de kinderen der ongelovigen.

De bestrijding van de kinderdoop.

De kinderdoop is de eeuwen door bestreden geworden. De laatste tijd is de bestrijding bijzonder fel. Bijzonder van de kant van de z.g. Pinksterbeweging. Oude argumenten worden gebruikt. Maar met een gloed van overtuiging, die niet nalaat indruk te maken. Hier spreken soms mensen, die als kind gedoopt zijn doch zich lieten overdopen en dit als een wonderlijke ervaring beleefden. Vanuit deze ervaring wordt dan de kinderdoop veroordeeld. De redenering is ongeveer als volgt.

De kinderdoop is in strijd met Gods wil. Nergens in de Bijbel staat een bevel om kinderen te dopen. Er wordt met geen woord over gerept. Dit kan ook niet. Want de Bijbel leert: eerst geloof en daarna de doop. In Marc.16:16 lezen we: “Die gelooft zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden”. En als de kamerling van Candacé de doop begeert, zegt Filippus in Hand.8:37 tot hem: “Indien gij van ganser harte gelooft is het geoorloofd”. Aldus, de doop is voor het geloof en mag slechts bediend worden aan die gelovigen. Een kind kan niet geloven. Dus is het niet geoorloofd een kind te dopen. Het is in strijd met Gods wil. Er kan geen zegen op rusten. Het berooft de kerkleden van de weelde de doop bewust te ondergaan als het goddelijk antwoord op het geloof.

Zoals gezegd, deze argumenten zijn oud. Maar ze worden met nieuw elan gebruikt om de gelovigen het recht en de plicht hun kinderen te dopen te betwisten.

Is ons belijden wel naar de Schrift?.

Zo op het eerste horen lijken de argumenten tegen de kinderdoop onweerlegbaar. Het is voor geen tegenspraak vatbaar: het sacrament is voor het geloof.

Het bedoelt ook het geloof te versterken! Maar kan er dan wel sprake zijn van een doop van kinderen? Is ons belijden ten deze dan wel naar de Schrift? Het moet onze aandacht hebben, dat juist de kerken der reformatie met nadruk belijden, dat het sacrament beoogt de versterking van het geloof. Nergens wordt het sacrament losgemaakt van het geloof.

Integendeel, heel sterk worden die twee op elkaar betrokken.

Dit doet direct al vermoeden, dat onze vaders op de een of andere manier ook in de kinderdoop de relatie van sacrament en geloof zuiver hebben willen handhaven.

Hoe heeft de kerk dan toch wel de kinderdoop gezien? Om dat te verstaan moeten we volle nadruk laten vallen op de zinsnede uit de Catechismus: de kinderen der gelovigen zij, zowel als die gelovigen zelf, in het verbond en de gemeente begrepen.

Wat bedoelden onze vaders daar nu mee?

Gods verbond.

Wie hier het recht gezicht op wil krijgen moet naar het Oude Testament terug. God heeft met Abraham een verbond opgericht. We lezen er van in Gen.17:7. "En Ik zal mijn verbond oprichten tussen Mij en tussen u, en tussen uw zaad na u in hun geslachten, tot eeuwig verbond, om u te zijn tot een God, en uw zaad na u." Dit verbond handhaaft God in de geslachtslijn van Izaäk en Jacob en zijn zonen. Na de uittocht uit Egypte, waarin Israël als volk tot het aanzijn is geroepen, bevestigt God het. Exodus 19 en 20.

Er is dus een verbond tussen God en Israël.

In dit verband belooft God zijn volk alle heil. Het culmineert in de gave Gods Zoon, de Heere Jezus Christus. Hij zal als de Koning Israëls het volk verlossen van zijn zonden, het heiligen door zijn Geest en tot eeuwig heerlijkheid voeren. Het volk wordt daarom geroepen zich aan God en zijn Christus toe te vertrouwen, onder Hem te buigen en zich door Hem te laten zaligmaken. Helaas, Israël heeft het verbond verbroken. De Christus is verworpen en gekruisigd.

Toch heeft God Israël niet verworpen. Lees maar in Rom.11. Israël blijft het volk van God en Christus blijft de Koning Israëls.

Zo zorgt God er door de overmacht van zijn genade voor, dat een deel van Israël in de Heere Jezus gelooft en Hem als Israëls Koning erkent. Deze gelovigen zijn a.h.w. takken in de edele olijfboom Christus.

In de Heiland en de gelovige Joden staat het ware Israël voor ons.

De ongelovige Joden worden vergeleken met afgehouden takken. Zij hebben zich losgemaakt van de olijfboom, die het ware Israël is.

Nu doen we goed scherp in ons op te nemen, dat Gods verbond dus principieel een verbond met Israël is. Dat is het en dat blijft het. Het Oude Verbond moge een Nieuw Verbond geworden zijn door de komst van Christus, het blijft een verbond met Israël.

Dit volk heeft een grote gave des verbonds ontvangen, de Heere Jezus. Hij is de Koning van dit volk en niet van het volk der Nederlanden. Wij zijn van nature heidenen. Wij vallen er van nature buiten. Wij zijn takken niet in de goede olijfboom, maar in de olijfboom die van nature wild is. Rom.11:24.

Israël is dus wel bijzonder begenadigd, dat God juist met dit volk zijn verbond heeft opgericht en aan dit volk zijn heil schenkt. Dit is ook de oorzaak waarom de Joden altijd zo gehaat worden. De verkiezing Gods roept de vijandschap van alle niet-Joden tegen het bevoorrechte volk op. Geen volk heeft zulk een Koning ontvangen. Het is werkelijk een Koning in wie alle heil besloten ligt.

Maar ook, geen volk staat onder een klemmender bevel om zich aan zijn Koning te onderwerpen. Wat is het toch verdrietig, dat zoveel Joden hun Heere verwerpen.

Afgehouden takken.

Ja, maar dan toch takken afgehouden van de edele olijfboom. Nu heeft God die afgehouden takken weer bij elkaar gebracht in het land der vaders. Zullen ze tot bekering komen en weer worden ingeënt?.

En wij, die van nature heidenen zijn? Zo gezien vallen wij, die Nederlanders zijn, dus buiten het verbond. O, dat we dat toch scherp zien. Het zal ons van de hoogmoed, die ons eigen is, verlossen.

Maar wat is nu het wonder van het Nieuwe Testament? Dit: ook voor ons is de weg geopend om in Israël te worden opgenomen en in de edele olijfboom te worden ingelijfd. Die weg is het geloof in de Heere Jezus Christus.

Reeds het Oude Testament heeft daarvan geprofeteerd. Denk slechts, om niet meer te noemen, aan die prachtige Ps.87. “Ik zal Rahab en Babel vermelden, onder degenen, die Mij kennen; ziet, de Filistijn, en de Tyriër, met den Moor, deze is aldaar geboren. ... De HEERE zal hen rekenen in het opschrijven der volken, zeggende: Deze is aldaar geboren.” Prachtig is de berijming: God zal hen zelf bevestigen en schragen,

En op Zijn rol, waar Hij de volken schrijft,

Hen tellen, als in Isrel ingelijfd,

En doen den naam van Sions kind'ren dragen.

Dit vinden we in Rom.11 weer terug. In vers 17 lezen we: “...gij, een wilde olijfboom zijnde, zijt ... ingeënt, en zijt des wortels en der vettigheid des olijfbooms mede deelachtig geworden.” Dit is het wonder waar het hele Nieuwe Testament vol van is. De gelovigen in de Heere Jezus worden in Israël opgenomen en krijgen een plaatsje in het volk van God. Ze komen daardoor onder de gezegende heerschappij van de Heere Jezus en mogen Hem hun Koning noemen. Stel u nu de gang van zaken even voor. Na de opstanding van de Heere Jezus ontvangen de discipelen de opdracht het evangelie te verkondigen aan al de volkeren. De heidenen worden opgeroepen hun vijandschap tegen God, de Christus en zijn volk, af te leggen en zich met dit volk te onderwerpen aan de grote Koning, Die zijn leven gaf tot verzoening van de zonden van zijn volk.

Zie, daar wordt de prediking des evangelies gezegend. Heidenen leren in Christus zien een Koning, Die zijn volk volkomen zalig maakt. Ze leren hem eren als de door God aan Israël gegeven Messias. Hoe gelukkig achten zij nu het volk, dat ze eerst verachtten. Hoe groot lijkt het hun te mogen behoren bij dit volk, dat een God heeft, die zulk een heerlijk Koning geeft. Een Koning, die tegelijk Priester is en Profeet. Daar komen ze en vragen de Heere: mogen wij ook bij uw volk behoren en met uw volk onder uw vleugelen schuilen, delend in uw ambtelijke zorgen? En Gods antwoord is: ja! God neemt die zo tot Hem komen op in Israël en doet ze de naam van Sions kinderen dragen. Ze mogen ook behoren bij het volk, welks God de Heere is.

Och, laten de gelovigen uit de heidenen toch niet doen alsof zij nu d, mensen zijn in Sion. Zij mogen er ook bij behoren. Ze zijn medebegrepen in Gods verbond en zijn gemeente. “Daarom gedenkt, dat ... gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld. Maar nu, in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus. ... Zo zijt gij dan niet meer vreemdelingen en bijwoners, maar medeburgers der heiligen, en huisgenoten Gods.” Efeze 2:11-22.

En de doop?

Van hieruit is de betekenis van de doop te verstaan.

In het Oude Verbond was er de besnijdenis als het teken van het behoren tot het volk waar God zijn verbond mee heeft. Het is een zinvol teken, want het beeldt uit de reiniging dier zonden, die God zijn volk beloofde te zullen schenken door de bloedstorting van Christus. Tegelijkertijd bezegelt en bekrachtigt de besnijdenis deze belofte.

De besnijdenis wordt dan ook genoemd: “het verbond in uw vlees”. Gen.17:13. In de besnijdenis wordt de belofte, het testament, het verbond geschonken. Deze belofte kan niet anders ontvangen worden dan door het geloof. Ook in het Oude Testament geldt de wet van het koninkrijk Gods: gelooft in de (komende) Heere Jezus en ge zult zalig worden.

Geloven is zich buigen onder en toevertrouwen aan de Heere, de Koning Israëls. Daartoe wordt ieder in Israël geroepen. Zou het volk zijn wettige Koning ongehoorzaam mogen zijn? Wie in ongelooft weigert zich aan de Heere toe te vertrouwen is een revolutionair en hoewel kind des koninkrijks, hij wordt buiten geworpen. Matth.8:12. Hoewel een rank in de wijnstok, hij wordt afgesneden en in het vuur geworpen. Joh.15:1-8. In het Nieuwe Testament is de doop in de plaats

van de besnijdenis gekomen. We lezen in Col.2:11-12, dat de Nieuw Testamentische gelovigen besneden zijn toen ze gedoopt werden.

De doop spreekt ons van het nieuwe verbond. De besnijdenis wees heen naar de bloedstorting, die eens op Golgotha plaats vinden zou. De besprenging met het water wijst terug naar deze bloedstorting.

Ze beperkt zich ook niet meer alleen tot mannen. Ook vrouwen worden gedoopt. Denk maar aan Lydia. Hand.16:15.

Maar de grondbetekenis van de doop is gelijk aan die van de besnijdenis. Het is het tegen van het behoren tot een volk waar God zijn verbond mee heeft. Uitbeelding van de reiniging der zonden, die God zijn volk schenkt en niet minder de bekrachtiging van de belofte.

Stel u nu nog eens de situatie voor, die ontstaat wanneer een heiden tot het geloof in de Heere Jezus komt. Hij komt uit de duisternis tot het Licht, tot de Heere, met de bede of hij ook iets mag ontvangen van het heil, dat de Heere zijn volk schenkt.

Nog tijdens het leven van de Heere Jezus op aarde wordt deze bede beantwoord met de opmerking: "Het is niet betamelijk het brood der kinderkens te nemen en de hondekens voor te werpen". Matth.15:26. Maar in de Pinksterbedeling ontvangen zij niet alleen iets van het brood der kinderen doch zij worden zelf onder de kinderen opgenomen. Het evangelie verklaart plechtig, dat de Heere deze mensen inschrijft in de burgerlijke stand van het nieuwe Jeruzalem en ze de naam van Sions kinderen doet dragen.

Het is een bijzonder voorrecht. Bijna te groot om te geloven voor allen, die deze dingen recht aanvoelen.

Maar zie, de Heere komt ons in onze zwakheden tegemoet. Hij wil het geloof in wat het evangelie zegt, versterken. Daarom geeft Hij bij de plechtige verklaring van het evangelie ook het sacrament van de doop, opdat we er te vaster van overtuigd zouden zijn, dat Hij ons onder de zijnen rekent.

Zo is de doop het uiterlijk teken van het behoren tot het volk van God, dat is van het begrepen zijn in Gods verbond en zijn gemeente. En dit is - wil dit toch goed verstaan - daarom zo onuitsprekelijk rijk, omdat aan dit volk en deze gemeente de Heere Jezus gegeven is tot Profeet, Priester en Koning.

In Hem heeft dit volk alle heil en zaligheid. Het wordt zeker zalig... tenzij het weigert zich in oprechtheid aan de zorgen van de Heere toe te vertrouwen en zich aan Hem onttrekt. En... dit gebeurt in de stad Gods.

Er zijn ook revolutionairen, die hun wettige Koning verwerpen. Zij worden niet zalig.

Integendeel, deze kinderen des Koninkrijks worden buiten geworpen en in het vuur geworpen.

We kunnen en mogen niet zeggen, dat iedere gedoopte zalig wordt.

We kunnen en mogen en moeten wèl zeggen, dat iedere gedoopte een plaats ontving in de stad Gods en gesteld is onder het ambtelijk opzicht van de Heiland.

Zo is het duidelijk, dat de doop een teken van de inlijving in Gods volk is.

Calvijn zegt in de Geneefse Catechismus: "De doop is ons als een zekere inlijving in de kerk.

Dan bekomen we het getuigenis, dat wij, daar wij anders buitenstaanders en vreemden zijn, in Gods gezin opgenomen worden om onder zijn huisgenoten gerekend te worden".

En in het formulier van de doop, dat Calvijn opstelde, zegt hij, dat de doop een teken en symbool is, door hetwelk onze Heere ons betuigt, dat Hij ons wil ontvangen in het getal van zijn volk en van de erfgenamen van zijn rijk.

In onze eigen kerkelijke geschriften keren deze uitdrukkingen ook telkens terug. In art.34 van de N.G.B. klinkt het: ... "Hij, afgedaan hebbende de besnijdenis, die met bloed geschiedde, heeft in de plaats daarvan verordend het sacrament des doops, door hetwelk wij in de kerke Gods ontvangen en van alle andere volken en vreemde religiën afgezonderd worden, om geheelijk

Hem toegeëigend te zijn, zijn merk- en veldteken dragende; en het dient ons tot een getuigenis, dat Hij in eeuwigheid onze God zal zijn, ons zijnde een genadig Vader”.

Och, dat alle gedoopten “deze vaderlijke goedheid en barmhartigheid mogen bekennen, en in alle gerechtigheid onder onze enige Leraar, Koning en Hogepriester, Jezus Christus, leven en vromelijk tegen de zonde, de duivel en zijn ganse rijk strijden en overwinnen mogen”.

Nog eens, we weten het - er zijn er in Sion, die dit niet doen.

Het zijn de onbekeerde kinderen des koninkrijks, de oudste zoon uit de gelijkenis van Luc.15.

Maar dit doet aan de betekenis van de doop niets af of toe. Het getuigenis van het sacrament blijkt er gelijk door. En voor allen, die in waarheid de Heere leren eren, is het aldus een bron van geheel enige vertroosting.

En de kinderen der gelovigen dan?.

Wanneer ons nu het bovenstaande duidelijk is, kunnen we gaan denken over de kinderen der gelovigen.

Wat is nu eigenlijk de vraag waar alles om draait? Dit: Wanneer nu een vader of een moeder of een vader en een moeder uit de wereld komen en opgenomen worden in de gemeenschap der kerk, wat moet er dan met hun kleine kinderen gebeuren? Daar gaat het om! Alleen in deze verbanden kunnen we recht over de kinderdoop spreken. Moeten in zo'n geval de kinderen in de wereld blijven of krijgen ze ook een plaatsje in de kerk des Heeren? Wonen er in de stad Gods alleen maar grote mensen en worden kinderen uitgesloten? U voelt, dit zijn dringende vragen.

Het gaat hier om een verhuizing. Ouders verhuizen en komen uit de wereld met haar heidendom en duisternis te wonen in de stad waar het Licht der wereld schijnt. En moeten ze nu de kinderen achterlaten? Met grote kracht heeft de kerk op deze vraag al de eeuwen door geantwoord: ouders, wanneer ge gelovende in de Heere Jezus tot ons komt en met ons wilt leven onder zijn vleugelen, dan moogt ge uw kinderen meenemen. Ze behoeven niet in de wereld en in de duisternis achter te blijven. Zij worden met u opgenomen in de gemeente des Heeren en komen met u onder de heerschappij des Heeren. Ge moogt ze in de gemeente indragen en ge behoort ze in de gemeente in te dragen. Want nu gij u onder de heerschappij van het Hoofd der kerk stelt, nu heeft de Heere recht op al het uwe.

Ook op uw kinderen. Ge moogt ze Hem niet onthouden.

En zou in deze situatie de doop aan de kinderen niet moeten worden bediend? Gewis, ook zij behoren gemerkt te worden met het merkteken des verbonds, “door hetwelk zij in de kerke Gods ontvangen en van alle andere volken en vreemde religieën afgezonderd worden, om geheelijk Hem toegeëigend te zijn”.

Wie dan ook de kinderdoop verwerpt tast de structuur van de gemeente des Heeren wel op bijzonder ingrijpende wijze aan.

Maar, zoals eerder de vraag gesteld werd, is dit spreken der kerk nu wel overeenkomstig het woord van God? Me dunkt van wel.

Het is uit heel de Schrift duidelijk, dat God ouders niet als op zichzelf staande personen ziet. Hij ziet ze als ouders, in wie de kinderen a.h.w. besloten liggen. Er is een onlosmakelijke eenheid tussen ouders en kinderen. Zijn de ouders ranken, die in de wijnstok en takken, die in de olijfboom worden ingeënt, dan zijn de kinderen “spruiten”. Ik denk hier aan de prachtige Ps.128. Daar lezen we: “Uw vrouw zal zijn als een vruchtbare wijnstok binnen in uw huis; uw kinderen als olijfplanten rondom uw dis”.

Ik weet wel, wij voelen dat in onze tijd niet zo sterk meer aan, maar de Bijbel blijft ons van deze dingen also spreken. En wij zouden er goed aan doen de eenheid van ouders en kinderen sterker te beleven. Trouwens, ik geloof, dat dit toch ook aansluit bij de diepste vaderlijke en moederlijke gevoelens. Zijn dan uw kinderen niet uw eigen vlees en bloed en liggen ze niet in uw wezen

verankerd? Wat gebeurt er wanneer God een kind van u losscheurt en uit dit aardse leven wegneemt? Dan wordt er een stuk van uw eigen leven weggenomen.

Nogmaals, er is een onlosmakelijke eenheid tussen ouders en kinderen, die nog niet tot de volwassenheid naderen. Dit zeg ik er even bij, want het is duidelijk, dat de kinderen, die eerst één met u zijn, langzamerhand op eigen benen moeten leren staan. Dan zullen zij zelf een gezin gaan vormen. Maar ook dan wordt de eenheid niet verbroken. Ze wordt alleen anders van karakter.

Van hieruit is het, dunkt me, wel te verstaan, dat de Heere altijd met gezinnen rekt. Hij heeft dan ook een volk. Niet een aantal losse individuen, die als kegels naast elkaar staan. Een volk, dat uit gezinnen is opgebouwd. Waarin ook de kinderen hun plaats hebben.

We lezen dan ook in het Oude Testament, dat niet alleen de volwassenen besneden worden, maar ook de kinderen. Gen.17. En in het Nieuwe Testament lezen we, dat gezinnen worden gedoopt. Als Zacheüs bekeerd wordt, zegt Jezus: heden is deze huize zaligheid geschied. Luc.19:8. Als Lydia tot het geloof komt, wordt ze gedoopt, zij en haar huis. Hand.16:15. En Paulus heeft het huisgezin van Stefanus gedoopt. 1 Cor.1:16.

Dit moet ons niet verwonderen. Dit ligt verankerd in heel de Schrift.

De kinderen blijven niet in de wereld. Ze gaan mee met de ouders als deze overgaan van de wereld tot de gemeenschap van het volk van God. Ze zijn door God zelf in het verbond en de gemeente opgenomen. En daarom behoren ze gedoopt te worden.

Dit blijkt ook heel duidelijk uit 1 Cor.7:14: De ongelovige man is geheiligd door de vrouw en de ongelovige vrouw is geheiligd door de man; want anders waren uw kinderen onrein, maar nu zijn ze heilig." Dat de kinderen van een gelovige man of vrouw heilig zijn, behoeft Paulus ze in Corinthen niet meer te leren. Daar waren ze volkomen van overtuigd. Dat een ongelovige man of vrouw geheiligd is door de gelovige vrouw of man, dat was nog niet duidelijk. Daar onderwijst Paulus in.

Ook hier blijkt, als de Heere een huwelijkspartner tot het geloof brengt, legt Hij zijn hand op het gehele huis. Op de ongelovige man of vrouw en op de kinderen.

De ongelovige volwassene mag uiteraard niet gedoopt worden als deze zich in ongeloof aan de gemeente des Heeren onttrekt. Maar de kinderen kunnen zich (nog) niet onttrekken. Ze zijn met de gelovige vader of moeder in de gemeente begrepen en behoren daarom gedoopt te worden.

Het Nieuwe Testament is rijker dan het Oude Testament.

Het sacrament wijst niet vooruit naar de Heiland, die komen zal, maar terug naar Hem, die gekomen is en zijn bloed gestort heeft tot reiniging der zonden. Het sacrament blijft niet beperkt tot de leden van het mannelijke geslacht, maar strekt zich nu uit tot alle leden der gemeente.

Het sacrament wordt in het Oude Testament aan de kinderen bediend.

Zouden dan de kinderen in het Nieuwe Testament buiten gesloten worden? Wij geloven met hart en belijden met de mond, dat de jonge kinderen der gelovigen gedoopt behoren te worden.

Daarin eren wij de goedheid Gods.

Ik zie ze komen, de ouders uit de wereld. Heere, zo is hun vraag, mogen wij bij u en uw volk horen? Het antwoord is: ja! En de doop bezegelt het goddelijke ja. Maar die ouders vragen méér.

Ze vragen of ze ook hun kinderen mee mogen brengen. Want het is hun er alles aan gelegen, dat hun kinderen ook een plaatsje krijgen in het volk van God. En ook nu is het antwoord: ja! En opdat de ouders dit te vaster zouden geloven ontvangen zij het merkteken des verbonds.

Welk een troost voor de ouders. Welk een voorrecht voor het kind.

Achtergronden van de bestrijding van de kinderdoop.

Het is nu wel duidelijk, dat de bestrijding van de kinderdoop een diep ingrijpende zaak is.

We kunnen de kinderdoop niet isoleren, zodat we deze verwerpen maar verder de gehele waarheid der Schrift onaangetast laten. De kinderdoop is geworteld in het geheel van de waarheid Gods.

Daarom staat de verwerping van de kinderdoop veelal niet op zich zelf. Ze hangt veelal samen met andere dwalingen.

Enkele wil ik er van noemen.

De voornaamste dwaling is veelal de verbreking van de eenheid van het Oude en het Nieuwe Testament.

Wij belijden, dat we een Bijbel hebben. Het Oude en het Nieuwe Testament mogen dan van elkaar te onderscheiden zijn, het blijft toch altijd de beschrijving van het ene testament Gods. Er is een verbond. In dat verbond is er het voortgaand handelen Gods. Hij gaat van oud naar nieuw en van het mindere naar het meerdere. Maar de structuur van het handelen Gods, van het heil en de wijze waarop we aan dat heil deel krijgen, blijft wezenlijk gelijk.

De mensen, die leefden in de tijd van het Oude Testament, werden op geen andere wijze zalig dan wij en ook die zaligheid is principieel geen andere. Daarom buigen voor ons de lijnen van het Oude Testament in het Nieuwe Testament niet om naar een andere kant. De lijnen lopen door. De doop in de plaats van de besnijdenis. Kinderen werden besneden, dus worden ze nu gedoopt.

Een opmerking als: "Er staat in het Nieuwe Testament nergens een bevel om de kinderen te dopen," maakt op ons niet veel indruk.

Voor ons is het veeleer zo, dat, wanneer de Heere nu de kinderen der gelovigen van het verbond der genade en de gemeenschap der kerk uitsloot, we een nadrukkelijk verbod zouden verwachten. Nu zulk een verbod om kinderen te dopen ontbreekt, hebben wij de moed niet de lijn van het Oude Testament af te breken. Zeker niet nu we zien hoe de Heere Jezus de kinderen ontvangt en zegt: "Laat de kinderkens tot mij komen." En de apostelen gezinnen dopen.

Voor de bestrijders van de kinderdoop ligt dit anders. Voor hen is het Oude Testament iets geheel andersoortigs in vergelijking met het Nieuwe Testament. Dat is geen voortgang van het oude maar een geheel nieuw begin.

Ze speuren dan ook naar een gebod om te dopen. Het Oude Testament zegt ze ten deze niets. Het heeft eenvoudig afgedaan.

Deze opsplitsing van de Bijbel in twee geheel andersoortige delen, is een zeer ernstige dwaling, die tot de meest ernstige ontsporingen moet leiden. Het gehele geloofsleven zal er door beïnvloed worden en een type gaan vertonen, dat niet meer bijbels is.

Laat ons deze dwaling onderkennen en zowel de ongebroken eenheid van Oud en Nieuw Verbond belijden en beleven als de voortgang van het Oude naar het Nieuwe.

Daar komt nog iets bij.

De bestrijders van de kinderdoop zijn en denken meestal door en door individualistisch. Ze hebben er geen oog voor, dat God een volk heeft op aarde. Een volk, opgebouwd uit gezinnen en geregeerd door een Koning.

Ze rekenen met individuen, die los naast elkaar staan en uit hun natuurlijke levensverbanden worden uitgelicht. Het "kerkelijke" leven - we kunnen hier, met name bij de Pinkstergroepen, niet meer spreken van kerkelijk - is dan ook geheel anders georganiseerd.

Men ziet de gemeente anders, het ambt anders, het verband tussen de groepen anders.

Individualisme is van alles het kenmerk.

De Schrift haalt ons uit dit leven en denken vandaan. Het leidt ons in de gemeenschap met Gods volk. Een volk, dat ook de kinderen in zijn gemeenschap heeft. Hier eren we het werk Gods in de lijn der geslachten en zien we God voortgaan, door de geschiedenis der eeuwen, met de bouw van de kerk, de gemeenschap van degenen, die een Zaligmaker ontvingen, opdat ze in de weg

des geloofs door Hem zouden worden voorbereid tot de mensheid, die straks de nieuwe aarde bewonen zal.

Wie individualistisch denkt, kan de Bijbel niet recht lezen en verliest het gezicht op het werk van God en op het heil, dat God schenkt.

De aanleiding van de bestrijding van de kinderdoop.

Het is goed te zien, waar de bestrijding van de kinderdoop uit opkomt. Ze heeft een wortel.

Daarom bereiken we niets, wanneer we met deze mensen alleen blijven spreken over de kinderdoop. We moeten in ons gesprek tot de achtergronden doordringen.

Maar we moeten ook zien, dat de bestrijding van de kinderdoop meestal losbreekt naar aanleiding van bepaalde situaties in de kerk. Die situaties zijn dan wel niet de oorzaak van de bestrijding maar ze roepen het latent aanwezige verzet wel op.

Dergelijke situaties ontstaan wanneer de kerk met de kinderdoop een spel gaat spelen en deze uitholt tot een zinloze plechtigheid.

Er is gewezen op het verband tussen het sacrament van de doop en het geloof. We mogen de kinderdoop niet uit dit verband halen. Als achter de kinderdoop niet staan de ouders, die recht gelovig de Heere vrezen, dan moet het sacrament devalueren.

We kennen de situaties in kerkelijk Nederland, waar ouders even naar de kerk komen om hun kind te laten dopen en dan verdwijnen ze weer in de wereld en verbreken de gemeenschap met de kerk en... met haar Koning.

Dat doet het sacrament tot een belaching worden.

We moeten wel bedenken, dat de kerk het sacrament van de kinderdoop zuiver behoort te houden en toe heeft te zien, dat het heilige niet ontheiligd wordt.

Ze zijn er in de kerken, die er niet over denken het Heilig Avondmaal te vieren, maar die vrolijk en vrij met hun kind naar het doopvont komen. Is dan wel het Avondmaal voor de gelovigen maar het sacrament van de doop der kinderen voor de ongelovigen? Wordt het sacrament niet daar bediend, waar de vraag des geloofs is: Heere, wilt Gij mij en mijn kinderen tot een God zijn? De kerken der reformatie hebben dit scherp gesteld, al is er in de praktijk niet altijd de hand aan gehouden.

Met nadruk luidt het opschrift van het formulier van de kinderdoop: "Formulier om de Heilige Doop te bedienen aan de kleine kinderen der gelovigen". De ouders vragen de doop aan. Aan de ouders worden de doopvragen gesteld. Zij moeten hun geloof belijden voor het sacrament bediend wordt. En als de ouders zich komen te ontgaan en voorwerp worden van kerkelijke tucht, dan wordt hun niet alleen de toegang ontzegt tot de avondmaalstafel, maar ook tot het doopvont.

Er is nu eenmaal een onverbrekelijk verband tussen doop en geloof.

Dit kan de kerk niet straffeloos verwaarlozen. Gebeurt dit toch, dan moet het ons niet verwonderen, dat de kerk weerloos wordt tegen de aanvallen, die op de kinderdoop worden gedaan. Die aanval richt zich dan in feite meer op een caricatuur van de kinderdoop dan op de kinderdoop zelf. Een caricatuur roept verzet op. En terecht. En dan moge dat verzet dikwijls voortkomen uit dwaling en misverstand, daarmee is de kerk niet van de zaak zelf af.

We moeten erkennen, dat er de neiging is het sacrament van de kinderdoop los te maken van het geloof der ouders. Er is wat over de kinderen, die gedoopt worden, geschreven! Zijn we de ouders niet te veel uit het oog verloren?.

De ouders en de doop van hun kinderen.

Hoewel de doop niet uitsluitend betekenis heeft voor de ouders, meen ik wel te mogen zeggen, dat zij bij de doop van hun kinderen het eerst betrokken zijn. Zij zijn het dan ook, die de doop begeren en de vragen, die gesteld worden, beantwoorden.

Het is weinig origineel, maar wanneer deze zaak aan de orde komt, kunnen we, geloof ik, niet beter doen dan Calvijn aan het woord laten. Hij schrijft daarover in zijn Institutie, boek IV, hoofdstuk XVI, paragraaf 9, heerlijke dingen. Ik schrijf het voor u uit.

“Nu blijft nog over, dat we in het kort aanwijzen, welke vrucht uit deze onderhouding (n.l. van de kinderdoop, V.) voorkomt, zowel voor de gelovigen, die hun kinderen aan de kerk ten Doop voorstellen, als ook voor de kinderen zelf, die met het heilig water gedoopt worden, opdat niemand die onderhouding als onnuttig en ijdel versmade ... Immers, deze heilige instelling, door welke, gelijk wij gevoelen, ons geloof met een uitnemende vertroosting geholpen wordt, verdient niet overtollig genoemd te worden. Want het teken Gods, dat het kind medegedeeld wordt, bevestigt als door een ingedrukt zegel de belofte, die de vrome ouders is gegeven, en verklaart, dat het zeker is, dat de Heere niet alleen hun maar ook hun zaad tot een God zal zijn en dat Hij niet alleen hen met zijn goedheid en genade wil bejegenen, maar ook hun nakomelingen tot in het duizendste geslacht. En daar de grote goedertierenheid Gods zich hierin vertoont, geeft ze in de eerste plaats een zeer ruime stof om zijn heerlijkheid te verkondigen en doordringt ze de vrome harten met buitengewone blijdschap, waardoor ze tegelijkertijd krachtiger aangevuurd worden om een zo liefhebbende Vader wederliefde te bewijzen, van wie ze zien, dat Hem om hunnentwil ook hun nakomelingschap een voorwerp van zorg is. En ik bekommer er mij niet om, wanneer iemand tegenwerpt, dat tot het bevestigen van de zaligheid onzer kinderen de belofte onvoldoende moest zijn, aangezien het Gode anders toegedacht heeft, die, daar Hij onze zwakheid doorziet, haar in deze zaak zoveel heeft willen tegemoet komen. Daarom moeten zij, die de belofte aangaande het uitbreiden van Gods barmhartigheid over hun kinderen omhelzen, bedenken, dat het hun plicht is hen aan de kerk aan te bieden om hen te laten tekenen met het teken der barmhartigheid, en daardoor zichzelf te bemoedigen tot een vaster vertrouwen, omdat ze voor hun ogen zien, dat het verbond des Heeren in de lichamen hunner kinderen wordt ingegraveerd.” Deze zinnen zijn waard tien maal gelezen, ja, geleerd te worden.

Wat is dit een door en door Schriftuurlijk spreken over de kinderdoop.

Hier staan ouders met hun kinderen voor het aangezicht van God en zij begeren het sacrament van de doop voor hun kind. Zij begeren het en verkrijgen het, opdat het hun tot versterking diene in het geloof, dat Gods barmhartigheid zich ook over dit hun kind uitbreidt.

Wie durft nog zeggen, dat de relatie sacrament en geloof doorbroken is en het sacrament in de lucht hangt? Her kwamen ouders tot de Heere. Misschien zijn ze ook als kind gedoopt. Maar ze leerden hun heil bij de Heere zoeken. Voor zichzelf en voor hun kinderen.

Vragen: doe een teken ons ten goede! Nu wordt de bediening van het sacrament ook zinvol. Het functioneert in het midden van de gemeente. Ketterij heeft de kerk meermalen tot diepere bezinning gebracht op de omstreden waarheid. Laat de bestrijding van de kinderdoop ons dringen ons dieper te bezinnen op het heilig sacrament.

Laten de ouders toch zien in welke wereld ze met hun kinderen staan. De geestelijke gevaren, die ons bedreigen zijn zo groot.

Maar Gode zij dank, dat we met onze kinderen mogen behoren tot die gemeenschap, die de Heere Jezus tot Profeet, Priester en Koning heeft ontvangen. Onder zijn hoede staan we en onder zijn vleugelen mogen we wegschuilen met onze kinderen.

Weest u bewust, ouders, te behoren tot de kerk des Heeren.

Weest u bewust, dat ge onder het ambtelijk gezag van de Christus staat. Onttrekt u aan Hem niet. Staat met uw kinderen voor zijn aangezicht. Hebt Hem dagelijks nodig als Heere voor u zelf en voor uw kinderen.

We zijn een volk. We dragen het teken daarvan. Eert de Koning der kerk door u onvoorwaardelijk aan Hem toe te vertrouwen.

Wordt deze wereld niet gelijkvormig. Ge zijt afgezonderd van alle vreemde volken en religieën. Laat dat in uw leven openbaar worden.

Weet u één met uw kinderen. Er komen wellicht tijden, dat ge met uw kinderen niet meer over de Heere spreken kunt. Ge kunt altijd met de Heere over uw kinderen spreken.

Beseft wat de Heere u ten aanzien van uw kinderen heeft beloofd en betekend en verzegeld. Laat er een diepe blijdschap door in uw ziel dringen.

Het is nog verantwoord een gezin te stichten, omdat we de kinderen tot Hem mogen brengen. Ouders, houdt het sacrament van de kinderdoop in waarde.

De kinderen en hun doop.

Het sacrament heeft dus grote betekenis voor de ouders. Het heeft het ook voor de kinderen zelf. Mag ik het citaat uit de Institutie van Calvijn nog even vervolgen? Hij schrijft dan verder: “Aan de andere kant ontvangen ook de kinderen enig voordeel uit hun doop, omdat ze, doordat ze in het lichaam der kerk ingelijfd zijn, de andere leden vrij wat meer aanbevolen zijn. Bovendien, wanneer ze opgewassen zijn, worden ze door hun doop niet weinig aangezet tot een ernstige ijver om God te dienen, door wie ze door het openbare teken der aanneming tot zijn kinderen aangenomen zijn, voordat ze Hem vanwege hun leeftijd als Vader konden erkennen.” De laatste woorden zijn ons, hoop ik, nu toch wel duidelijk.

Calvijn bedoelt hier helemaal niet mee te zeggen, dat al de gedoopte kinderen nu ook wedergeboren zijn. Hij weet wel beter. In het doopformulier komt deze uitdrukking ook voor. Er wordt gezegd, dat God de Vader ons verzegelt, dat “Hij met ons een eeuwig verbond der genade opricht en ons tot zijn kinderen en erfgenamen aanneemt.” Het gaat hier om het opgenomen zijn in de gemeenschap van het volk van God en om het gesteld worden met al dat volk onder de ambtelijke zorg van de Heere Jezus Christus. Zonen in het huisgezin Gods. Maar in deze bedeling zijn er tweeërlei zonen.

Zonen, die een kinderhart hebben en die het missen. Kind Gods zijn we krachtens het verbond der genade wil nog niet altijd zeggen kind van God zijn krachtens wedergeboorte. We beperken de uitdrukking kind Gods graag tot degenen, die het krachtens wedergeboorte zijn. De Bijbel doet dat niet, zoals we al gezien hebben. De Bijbel spreekt ook van verloren zonen.

Maar dit neemt niet weg, dat daarom de doop voor onze kinderen van grote betekenis is, al verstaan ze er aanvankelijk niets van.

Ze zijn dan toch maar opgenomen in de gemeenschap van het volk van God. En ze hebben dan toch maar een Heiland ontvangen in Wie ze alles hebben wat tot hun zaligheid nodig is. Ze zijn gemerkt met het teken van deze barmhartigheid Gods. En zullen we dat gering achten? Het is onze roeping onze kinderen deze dingen te leren verstaan.

We moeten ze duidelijk maken wat het betekent te behoren tot het volk, welks God de Heere is. We moeten ze duidelijk maken welke uitzichten dit voor hen opent en welk een roeping daaruit voortvloeit.

Als een Amerikaans burger onze koningin veracht en miskend, is dat zondig. Maar als een Nederlander zijn koningin hoont, is dat voluit revolutionair. Hij onderwerpt zich niet aan het wettig gezag.

Als iemand uit de wereld Christus veracht, is dat erg. Maar Christus is niet zijn Koning. Er is wel een koningschap van Christus over de wereld, maar dat is toch van een geheel ander karakter dan het koningschap van Christus over de kerk. Daarover spreken we nu.

Daarom kunnen we zeggen: Christus is niet de Koning van degenen, die buiten de kerk zijn. Als een gedoopte de Heere versmaadt en verwerpt, dan is dat een voluit revolutionaire daad. Het is opstand tegen “het wettig gezag”. Dit neemt God hoogst ernstig op.

Hij eist geloof! Onze kinderen hebben een hoog bevoorrechte positie. Ze hebben een revolutionair hart. Ze zijn van nature geneigd de Heere te versmaden. Iedere ouder zal dit in het leven van zijn kinderen opmerken.

De doop onzer kinderen onderstelt niet hun wedergeboorte, maar roept om de wedergeboorte. Zonder wedergeboorte blijven het verloren zonen. Zij hebben hartvernieuwende genade nodig. Dit moeten we ze leren verstaan. Ze zullen in zich bemerken de neiging om de Heere de rug toe te keren en de wereld in te gaan.

Ze zullen de tijden kennen, dat ze begeren geboren te zijn in de wereld in plaats van in de kerk. Laten we niet de indruk wekken alsof hun daarin iets vreemds overkomt. Laten we het eerlijk zeggen, dat wij allen van nature zo zijn en daarom allen die genade nodig hebben waardoor onze harten geneigd worden onder de Heere te buigen en al ons heil bij Hem te zoeken.

Maar zeg niet minder duidelijk, dat het sacrament van de doop hun de genade der wedergeboorte en des geloofs belooft. In Christus hebben zij ook dit heil en de Heilige Geest is uitgaande om dit heil uit te werken in de harten. We moeten onze kinderen leren de zaligmakende genade van God te zoeken bij de van Hem gegeven Zaligmaker.

Ik weet het, wij kunnen dat niet. Maar biddende leiding wil de Heere gebruiken om het zaad tot Hem te brengen. Hier ontplooit zich het rijke leven in de vreze Gods. Het leven dat steunt op de vaste en onwankelbare beloften. Het geloof mag zich aan die beloften vastklemmen. Het mag er van verzekerd zijn, dat ze hun vervulling niet missen zullen. Zo zeker als degenen, die hun Heere versmaden, zullen uitgeworpen worden. Zo zeker zullen degenen, die Hem recht leren eren, zalig worden. In deze positie te staan is bijzonder rijk.

Laten onze jonge mensen zich leden van de kerk des Heeren weten. Opdat ze niet uitgeworpen worden en met hen het geslacht, dat in hen schuil gaat. In hen gaat het om geslachten!.

Het verstaan van de doop is beslissend voor het leven der kerk.

Ik ben mij diep bewust niet alle aspecten van de kinderdoop in het bijzonder en van de doop in het algemeen te hebben aangewezen. Dit is in zo kort bestek volmaakt onmogelijk. 'k Heb slechts enkele lijnen getrokken en richting willen geven aan uw denken.

Dringend wil ik u oproepen in deze richting verder te denken. Er zal een wondere rijkdom voor u opengaan.

Laat dit voor u vast staan: de kerk is kerk naar de mate zij de betekenis van de doop verstaat en beleeft. De doop is fundamenteel.

Gaan we hier fout, dan is niet te voorzien waar we terecht komen. Leren we hier de Schrift verstaan dan dringen we door tot de kern van het evangelie. Dan worden we gebouwd in het allerheiligst geloof en de kerk weet zich kerk!